

BOXERSKOLAN

Av: *Towe Melander*
&
Pia Albinsson

3. Stadga & Framförgående

Framförgående är ett ganska klurigt moment som ingår i brukslydnadens appell och lägre klass. Nytt med de nya reglerna från 1 januari är att framförgående bara sker åt ett håll i appellen.

För att lyckas med framförgående är det en nyckel att träna stadga. Här får du flera bra tips på övningar i stadga och sedan en metod för att träna in ett klockrent framförgående.

Stadga

Att ha en hund som ligger, sitter eller står kvar tills annat kommando ges är helt avgörande i de flesta moment oavsett gren. Även i vardagen är det ibland livsavgörande om det finns ett väl intränat kommando för att bli kvar, t ex om det kommer en bil och hunden är en bit ifrån dig.

Skillnaden mellan vardagsstadgan och tävlingsstadgan är att det kan ge stora avdrag om hunden flyttar en tass eller byter ställning trots att den "blir kvar" på sin plats. Den positiva skillnaden är dock att det inte innebär någon livsfara för varken hund eller omgivning. Vårt att komma ihåg när man ibland grämer sig över retliga poängavdrag.

Så om vi håller kvar vid känslan att ingen kommer dö om det blir fel men ändå lägger upp träningen på ett mycket tydligt och konsekvent sätt med hög procent rätt i träningen så kommer hunden ganska snart uppskatta och eftersträva att frysa som is i den position som momentet kräver.

Till vår hjälp har vi "omvänt lockande" och en tydlig och inlärd frisignal. Så vi börjar alltid med att träna in det innan vi börjar med momentträning.

Frisignalen är A och O. För om vi inte vill att hunden ska lära sig att ta egna beslut under en sådan här viktig övning så är det ju ojust att glömma bort att tala om när övningen är slut! Och när övningen är slut så är det kalas! Du vill få hunden att aktivt vänta på din frisignal. Överträna genom att du lika aktivt försöker få hunden ur balans, t ex genom att dra lite försiktigt i kopplet, putta lite i sidan, kasta en köttbulle framför. Om hunden är med på noterna och du inte har gått för fort fram så kommer du få en hund som envist (som en boxer) ska överbevisa dig om vad som leder till belöning. Stadga!

HÄR BEHÖVER DU STADGA I LYDNADEN

Startklass:

"sitt kvar" innan inkallning
"sitt kvar" när föraren går ett varv runt
"sitt kvar" i fjärrdirigering
"ligg kvar"

Appellen:

"sitt kvar" innan inkallning
"stå kvar" innan framförgående
"ligg kvar" i läggande under gång
"sitt kvar" innan återhoppet
"ligg kvar" i platsliggningen

Övningar

1 Omvänt lockande

Ett av de bästa verktygen att lära hunden och sig själv är det som kallas "omvänt lockande". Det handlar om att få hunden att aktivt ta ansvar för och förstå vad det är som lönar sig. Till sin hjälp har vi ett enkelt kommunikationssystem med hunden som är: **Öppen handflata = RÄTT** och **Stängd handflata = FEL**.

I praktiken handlar det om att hunden ska fortsätta med det den gör så länge handflatan är öppen och ifall hunden "glömmer bort" eller "missar" ska den komma på sig själv om handen stängs och då återgå till "rätt beteende". Just inom övningar som har med stadga och fokus är detta en helt suverän övning som ni verkligen bör prova.

Börja med att väldigt tydligt bestämma

vad som är "RÄTT" och vad som är "FEL" och var medveten om att vägen till snabb inläring i systemet hänger främst på din egen förmåga att öppna och stänga handen med tätt tajming och belöna hunden för lagom svåra framsteg.

Gör så här:

I) Sätt hunden framför dig och ha något väldigt gott godis i din hand. Hunden ska verkligen vilja ha det du har och får gärna försöka krafsa och gnaga sig in i handen. Visas inget intresse så är godiset inte tillräckligt gott eller så kanske hunden inte vågar ta för sig. Uppmuntra hunden att försöka men försök var så tyst du kan. Vi ska nu kommunicera med hjälp av handrörelsen så då gör vi det enklare om vi inte pratar samtidigt.

II) Öppna handen försiktigt, men stäng den så fort hunden försöker sno åt sig godiset. Öppna handen igen och var uppmärksam för MINSTA tendens till att hunden avvaktar. Belöna genom att plocka en godis ur handen och ge.

Fortsätt och ställ högre och högre krav på att hunden verkligen avvaktar när du öppnar handen. Går det inte alls så kan du ta ett något mindre gott godis eller hålla handen lite längre från hunden.

Här utmanar jag Sasha genom att locka med godis i min öppna hand, Sasha vet vad som gäller för att få godiset och står stadigt.

III) Vi använder konceptet och utgår alltid från att den ställningen hunden är i ska den hålla. Sitt eller ligg är ganska enkelt, medan stå är svårare att börja med. Så försätt hunden i en ställning innan du börjar med övningen och börja nu locka hunden ur position med din öppna godishand. Minsta tassrörelse så stängs handen, men sitter hunden kvar så är handen öppen och

du belönar hunden med godiset i handen. Fortsätt att vara tyst så kommer hunden snabbare uppfatta din kommunikation med handens rörelse.

För att komma framåt så är 80% regeln bra att ha i huvudet. Har du 10 godisar i handen som du ska ge under ett 1-minuterspass omvänt lockande så ska hunden inte ”misslyckas” mer än 2 gånger, då har du ställt kriterierna för högt. Har du 100% rätt så gör du det svårare. Att hunden hinner hindra en rörelse när du stänger handen är ett mycket bra kvitto på att hunden börjar förstå er nya effektiva kommunikation.

Exempel på kriterier: Sitt, stå eller ligg stilla med blicken fokuserad på handen. Det finns fördelar med att i den övningen inte belöna just ögonkontakt utan blicken mot godishanden ska vara det som öppnar handen och ger belöning. När hunden kan konceptet så kan man styra även hundens blick med hjälp av omvänt lockande. Tänk, stadga i hela kroppen. Tittar hunden rakt fram i början så är det blicken rakt fram som ska hållas oavsett lockelse. Tittar hunden på dig så är det som ska hållas stadigt.

Andra övningar: Håll en apport utan tugg = RÄTT – öppen hand som ger belöning. Tugg eller släpp = FEL – stängd hand, utebliven belöning.

Här är det rätt och stadig position med ögonkontakt som kommer löna sig.

och ned och att den inte ska kunna vända sig på den. Syftet är att det på ett tydligt sätt blir väldigt konkret för hunden att om den flyttar på en tass så trampar den av från plattformen. Det sätter sig snabbare i muskelminnet. Plattformen fungerar också som en magnet om du är duktig på att belöna att hunden går upp på den och att den står kvar. Kombinera gärna med omvänt lockande.

Du använder plattformen till stadga, i t ex stå kvar, ställande under gång, framförgående eller olika positionsträningar där du kan förflytta dig till olika positioner och belöna dem med större framgång eftersom hunden med större sannolikhet står kvar där du ställt den med hjälp av plattformen.

Gör så här:

Använd en plattform som är mellan 10-20 cm hög, t ex hård byggfrigolit eller byggd av trä eller hårdplast. Om du gör en själv så mäter du hundens längd och bredd från yttersidan av tassarna och ökar på så lite som möjligt.

Anpassa storleken på plattformen till din hund. Sashas plattform är något stor.

Belöna att hunden går upp på plattformen, antingen genom att belöna frivilliga ansatser eller genom att locka hunden upp plattformen. Fördelen med att använda frivilliga beteenden är att man inte riskerar att gå för fort fram och eventuellt skrämma hunden samt att magnetfunktionen blir mer befäst om du inte behöver locka upp eller kommendera upp hunden.

Belöna hunden som vanligt för att den står kvar när du t ex börjar gå ifrån eller gå runt hunden. Kliver hunden ner kan du antingen göra övningen lite lättare och vara snabbare med att belöna eller med

hjälp av omvänt lockande stänga handen och visa att det var fel. Om du har valt att använda något annat felkommando kan du förstås använda det.

Hunden kommer oavsett mycket snabbare märka i hela kroppen vad det var som var fel till skillnad mot om den står direkt på marken.

Här kopplar vi nu ihop plattformen, det omvända lockandet och en position som vi använder vid inläring av framförgående.

Lucka till!
/Towe

Framförgående

Trots att många av oss har problem i vardagen med att hunden drar i kopplet, är det inte helt självklart att vi får till just detta moment. Och framför allt inte att vi får till det så snyggt att det ger högsta betyg!

Det finns olika sätt att lära in framförgående på och här kommer jag ta upp en metod. Jag börjar inläringen utan några synliga hjälper/retningar, då jag redan här tänker långsiktigt och vill kunna ha nytta av momentet längre fram inför framåtsändandet.

Övningar

1 Framförgående i 12 steg

1 Träna in stadga

a) Ställ dig framför hunden och använd dig av omvänt lockande för att få hunden att STÅ STILLA. Ge belöningssignal när hunden koncentrerar sig och står helt fryst med tassarna och ge godisbiten direkt till munnen. Försök få hunden att stå stilla även vid belöningen, så du snabbt kan upprepa några gånger.

2 Plattformsträning

Ett användbart verktyg för stadgeträning är att använda sig av någon form av plattform. En plattform ska vara lite upphöjd och anpassad efter din hunds längd och bredd så att hunden precis kan stå rakt upp

Använd inga kommando då hunden ska stå eftersom vi på sikt vill att hunden ska röra sig framåt på våra rörelser. Och om vi har gett ett ståkommando behöver vi sedan ge ett frikommando.

b) Prova nu att du RÖR DIG BORT från hunden, med öppen hand som retas lite lugnt. Om hunden står kvar – för den öppna handen mot hunden – ge belönings-signal och belöna direkt till munnen igen.

Upprepa och försvåra retningen. Om hunden följer efter den öppna godishanden – stäng snabbt handen och börja om från 1a.

c) Rör dig nu i SIDLED FRAMFÖR hunden. Belöna på samma sätt som tidigare om hunden står låst med sina tassar. Än så länge bryr vi oss inte om vart hunden har blicken, utan fokuserar på att den står stilla med alla fyra tassarna.

d) Nu är det dags att försöka kunna gå och ställa oss BAKOM HUNDEN! Börja som ovan med steg 1a-c. När du gått ut i sidled så rör dig mot hunden så du kommer upp parallellt bredvid hunden. Står hunden stilla – ge belönings-signal och droppa nu godisbiten precis framför hunden på marken. Upprepa och försvåra ända tills du kan stå bakom hunden och den väljer att stå kvar med lästa tassar. Om hunden snurrar med eller rör tassarna så stäng godishanden och börja om.

2 Shejpa in låst blick framåt!

Nu är det dags att börja fokusera på BLICKEN FRAMÅT! Om hunden står och tittar bakåt mot dig så ge belönings-signal vid minsta rörelse av huvudet framåt och droppa godisbiten precis framför hunden. Kan vara smart att droppa med vänster hand här då de oftast vrider huvudet åt höger där de är vana att gå med kontakt.

Upprepa och vänta ut mer och mer framåt- vridning av huvudet och blicken.

3 Förläng tiden på blick framåt

Nu har hunden förstått att den ska ha blicken framåt, så nu är det dags att FÖRLÄNGA TIDEN att titta framåt! Använd dig av samma schema som första fokusövning- en i första lektionen för att förlänga tiden.

4 Lagg in störning

Nu är det dags att lära hunden ha låst blick framåt oavsett vad som sker! Så nu lägger vi in STÖRNING bakom hunden.

Hunden tittar framåt – Klappa lätt med ena handen på din höft. Om hunden vrider på blicken, sluta med klappandet. Vänta ut tills hunden tittar framåt igen. Belöna utan ny störning. Lagg på samma störning igen och upprepa tills du ser att hunden klarar av störningen. Den kanske vickar på öronen men behåller blicken framåt – BELÖNA!!

Tänk på att stå stilla själv med fötterna, så du inte börjar trampa som störning, då vi snart ska börja lägga in rörelse framåt med hjälp av att vi trampar med fötterna.

5 Börja gå framåt

Nu kommer en av de svårare delarna! Att få hunden att GÅ FRAMÅT FRÅN STADGAN. Här får man ofta trixa lite och prova sig fram. Ställ dig lite längre bak bakom hunden, gå med lite tydligare fotsteg fram mot hunden. Om hunden ändå står stilla, backa och prova på nytt. Ibland får man upprepa denna procedur många gånger innan hunden rör någon tass. Minsta rörelse av tass – ge belönings-signal och kasta godiset framför.

En del hundar blir helt lästa, då kan du samtidigt som du trampar lite extra kasta godisbiten framför hunden och ge belönings-signal då hunden börjar röra sig efter godisen. Upprepa detta några gånger och prova sedan om du kan få hunden i rörelse bara av att du trampar bakom.

6 Förläng sträckan

Hunden har nu börjat gå framåt på bara din rörelse. Dags att FÖRLÄNGA STRÄCKAN.

Var nu noga med att hunden inte får starta rörelsen framåt förrän du börjar gå framåt. Här är vanligt att hunden tycker att den förstått vad uppgiften går ut på och då börjar den gärna starta bara du är bakom den, om du inte är observant och noggrann. Variera tiden du står stilla bakom innan du börjar röra dig framåt.

När vi nu förlänger sträckan är det vanligt att hunden börjar öka i tempot eller tappa riktningen på linjen. Viktigt att vi bestämmer oss för vilket tempo hunden får gå med, så vi inte fortsätter att belöna snabbare och snabbare tempo som vi sen inte vill ha. Då det är svårt för hunden att förstå om vi "felar" den för tempo, lägger jag hellre upp träningen så att den lyckas.

Ser jag att hunden ökar tempot säger jag lugnt "stanna", går fram och ställer mig framför hunden och gör lite omvänt lockande. Upprepar 2-3 gånger med omvänt lockande framför innan jag går bakom och ställer mig igen. Börjar åter trampa så hund- en får starta rörelsen framåt och stoppar hunden på samma sätt när den ökar tempot. Här är det tålmod som krävs!

Var också noga med att räkna hur många steg du tar innan du stoppar hunden, så det inte blir efter exakt samma antal steg! Oregelbundenhet skapar en strävan att fortsätta anstränga sig och du undviker att hunden stannar upp av sig själv i förväntan på stopp på samma ställe på sträckan. Om hunden börjar stanna ofta av sig själv, belöna då mera rörelse!

Nöt på tills du får en stadig lång sträcka på 35-40 meter minst. Då har du säkrat de 25 meter som hunden ska klara på tävling.

7 Stanna

Nu är det dags att träna på att få hunden att stanna på kommando med riktningen rakt fram! Precis innan du säger "stanna" så lägg på lite störningsljud på samma sätt som ni gjorde i början på inläringen. Det hjälper hunden att komma ihåg stadgan. Stannar hunden med riktningen och blicken framåt, belöna genom att kasta godisbiten över huvudet.

8 Gå upp vid sidan

När hunden lärt sig stanna i rätt riktning så börja träna att du kan gå upp och ställa dig i jämnhöjd bredvid hunden. Var då tydlig

och gå ett steg åt höger innan du går framåt. Annars kommer hunden tro att den ska röra sig framåt när du börjar trampa. Använd dig av störningsljud när du går framåt för att påminna om stadgan i stå. Belöna på samma sätt som tidigare!

9 Utgång med target

Då har vi själva utskicket från fotpositionen kvar att lära hunden. Här kan man lära hunden att gå ut till en target, t ex en musmatta. Här vill vi att hunden ska gå på targeten och behålla den riktningen i kroppen och även blicken.

Ett enkelt sätt är att lägga ut en target. Ställ dig grensle över hunden och håll i halsbandet precis framför targeten. Släpp halsbandet och när hunden sätter första tasserna på targeten, ge belöningsignal och droppa en godis framför näsan. Upprepa på nära håll tills du känner att hunden medvetet kliver på targeten och har blicken rakt fram. De kommer troligtvis att känna

igen sig från tidigare stadgeträning. Backa sedan ut från targeten så att ni ökar avståndet till den.

När du kan släppa hunden ca 1,5 m ifrån targeten lägg på det kommando du vill ha på utskicket. Börja nu också att skicka hunden från utgångspositionen vid sidan. Hunden står vid din vänstra sida.

10 Target och tramp

Koppla nu ihop utskicket till targeten och att du börjar trampa när hunden stannar till på den. Hunden kommer troligtvis att känna igen situationen att du trampar bakom och börjar röra sig framåt. Belöna då när hunden börjar sin rörelse från targeten.

11 Ta bort targeten

Börja med targeten och belöna några utskick. Var kvar på samma plats men ta bort targeten när hunden tar sin droppade godis. Prova att kommendera hunden att gå ut,

belöna även om hunden ser lite frågande eller osäker ut vid minsta rörelse framåt.

12 Kedja ihop

Nu först lägger vi in första transportsträckan fram till utskicket. En del hundar kan ha svårt att lämna fotpositionen om vi säger "fot" – så med fördel kan man använda sig av ett "här"-kommando så hunden slipper få konflikt.

Om hunden tjuvar ut från transportsträckan – fela den inte! Då kan det lätt bli låsningar och försvårar för hunden att våga gå ut igen. Gör hellre en snabb helomvändning utan att säga nåt. Och var noga med att ge kommandot när hunden väljer att hålla sig till din sida. Man kan få upprepa de här vändningarna flera gånger, då de gärna blir lite ivriga när de väl förstått uppgiften.

Lycka Till!
/Pia